

“Felsefi soru oluşturma yöntemleri ve örnekleri” konu anlatımı 10. sınıf **Felsefe** kitap ve ders notları kullanılarak derlenmiştir. Felsefi soru oluşturma ve soru cevap örnekleri konu içerisine dahil edilmiştir.

Kısaca Konu Başlıkları

- Felsefi soru oluşturma nedir?
- Felsefi soru örnek
- Felsefe sorusunun özellikleri
- Bilimsel soru
- Metne ilişkin felsefi sorular oluşturma
- Felsefi bir argümanı sorgulama
- Felsefi bir argümanı sorgularken dikkat edilmesi gereken noktalar;
- Felsefi Soru Nedir?
- Beyin Yakan Felsefi Sorular

Felsefi soru oluşturma nedir?

Hayatı ve olayları anlamaya sorularla başlıyoruz. Çocukluğumuzu hatırladığımızda aklımıza gelen en önemli izlerden biri sorulardır. Daha çok **“Bu nedir?”** şeklinde başlayan somutu anlamaya yönelik sorular zamanla değişir.

Fakat hayatımızda bilme ve anlama isteği oldukça sorular da devam eder. Soru, sorgulama ve anlama isteğinin bir ürünüdür. Günlük hayatta anlamak istediğimiz olaylara dair birçok soru sorarız. Bu sorular gündelik ihtiyaçlarımız gibi geçici sorulardır.

Nitelik bakımından pratik yönelimlidir. Doğrudan hayatımızla ilişkilidir. Fakat her soru bu niteliklerde değildir. Örneğin bilimsel ve felsefi sorular gündelik sorularımızdan farklıdır.

Bu PDF içerik Dilimiz.Gen.Tr sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

Filozof, bilme ve anlama merakını sorduğu sorularla geliştirir.

Filozofun sorduğu sorular, günlük, bilimsel, sanatsal ve din sorulardan farklıdır. Felsefe soruları diğer sorulardan yalnızca kökleri itibarıyla ayrılmakla kalmaz, bir felsefe sorusunun yanıtlanma bişimi de farklılık gösterir.

Örneğin **“Hafta sonu ne yapmayı düşünüyorsun?”** bişimindeki bir günlük soruya yanıt vermek için kişinin düşüncesini dile getirmesi yeterlidir. Fakat **“Düşünme nedir?”** sorusuna yanıt vermek için pratik bir yönelim gerekli değildir. Bu soruyu yanıtlamak için yapıp etmelerin ötesinde düşünmek ve sorgulamak gerekmektedir. Felsefe sorusunun cevabı doğrudan düşünceden geşmektedir.

Felsefi soru örnek

“teki bilimlerin durduğu, soru sormayı bırakıp varsayımları kabul ettiği yerde, filozof soru sormaya başlar. Bilimler bilgi ortaya koyar, filozof bilinenin ne olduğunu sorar. Bilimler yasalar ortaya koyar, filozof yasanın ne olduğu sorusunu ortaya atar. Sokaktaki insan ile politikacı hazdan, yarardan söz eder; filozof ise haz ile yarardan gerçekte ne anlaşılması gerektiğini sorar. Demek ki felsefe, köklere gitmesi bakımından aynı zamanda bir kök bilimidir. Öteki bilimlerin yeterli gördükleri yerde soru sormaya ve araştırmaya devam etmek istemesi bakımından da ötekilerden daha derindir.”

J. M. Bochenski, Felsefece Düşünmenin Yolları

Bu PDF içerik Dilimiz.Gen.Tr sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

Felsefe sorusunun özellikleri

Konuya daha kapsamlı bakma için “[felsefe sorusunun özellikleri](#)” başlıklı yazıya bakabilirsiniz.

- Günlük ihtiyaçların dışındadır.
- Kalıcıdır.
- **Dil** ile ortaya konur.
- Yanıtı düşünce ve dilden geçer.
- Refleksif düşünmenin ürünüdür.
- Öze ilişkindir.
- İdeal olanı anlamaya yöneliktir.
- Genel niteliktedir.

Felsefi soru örneklerine “[buradan](#)” göz atabilirsiniz.

Bilimsel soru

“**Nasıl**” sorusu bir **olgu** hakkında sorulduğunda olgunun görünür özelliklerinin tasvirine yönelir. Doğa bilimleri çoğu zaman bu türden soruları cevaplama gayretindedir.

Bilimsel sorular sınırlı bir gerçekliğin bilgisine ilişkindir. Bu anlamda somut bir durumu anlamaya yöneliktir. “**Nasıl**” sorusu görünürdeki gerçekliğin tasvirine yönelik iken “**nedir**” sorusu bu görünür gerçekliğin ötesine uzanmaktadır.

- **Felsefi soru:** “İnsan nedir?”
- **Bilimsel soru:** “İnsanın canlı yapısı nasıldır?”
- **Gündelik soru:** “Kapı açık mı?”

Felsefi sorular genel ve kuşatıcı niteliktedir.

Bu PDF içerik [Dilimiz.Gen.Tr](#) sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

Metne ilişkin felsefi sorular oluşturma

Bir metni anlamak parça ve bütün ilişkisi içerisinde ele almayı gerektirir. Bu anlamda sorular metni analiz etmeye yönelik sorular olmalıdır. Metne yönelik doğru sorular sorulursa metin daha kolay anlaşılır.

Metnin bir yazılış amacı ve buna bağlı bir teması olduğu unutulmamalıdır. Parça parça yazılanların anlamına bakarken bunların bütün olarak ne ifade ettiğini anlamak önemlidir. Bu nedenle sorular hem parça hem de bütün ilişkisine yönelik sorulmalıdır.

Karşımızdaki metin hayatı, insanı veya dünyayı yorumlama çabasının ürünüdür. Arka planında farklı biçimlerde sorulmuş bir soru vardır. Metin yazılırken açık ya da kapalı bir soruya yanıt verilir.

Konunun arka planındaki sorunu ya da sorunları açığa çıkarmak, açıklamak temeldir. Diğer bir unsur metinde geçen kavramlardır. Kavramsal zmleme metnin anahtarını verir. Bunun için metinde geçen temel kavramlara dikkat çekilmelidir.

Bir diğer unsur ise metnin ana temasıdır. Her metnin dile getirdiği bir düşünce vardır. Metindeki yönlendirici düşünce genelde yazarın görüşüdür.

Yazarın kanıtlamaya çalıştığı argümandır. Metinde ele alınan konunun hangi yöntemle değerlendirildiğini anlamak için uygun soru sorulmalıdır. Argümanların hangi mantıkla sıralandığını anlamak için yöntemle ilişkisi dşnlmelidir.

Konunun yerel ve evrensel boyutlarını görmek önemlidir. Bu anlamda sorulacak sorular konuyu farklı açılardan görmeyi sağlayacaktır. Konunun sebep ve sonuç ilişkilerini bulmak için uygun sorular oluşturulmalıdır.

Bu PDF içerik Dilimiz.Gen.Tr sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

Felsefi bir argümanı sorgulama

Felsefi metinler bir iddiayı temellendirme amacı taşırlar. Metinde dile getirilen düşünce yazar tarafından temellendirilir ve okuyucu ikna edilmeye çalışılır. Özellikle akademik makalelerde bu duruma daha sık rastlanır. Çeşitli argümanlarla felsefi bir iddia gerekçelendirilir.

Bunun için akla dayalı temellendirme, örneklendirme, betimleme, alanla ilgili başvuru temel kaynaklara ve isimlere gönderme yapma gibi tekniklere başvurulur. Filozof görüşlerini argümanlarla destekler.

Argümanlar savunulan görüşü desteklemek için sunulan gerekçelerdir. Bu anlamda bir metin okurken ilk önce yazarın görüşü tespit edilmelidir. Daha sonra yazarın savunduğu görüşü desteklemek için hangi argümanları kullandığına dikkat etmek gerekir.

Felsefi bir argümanı sorgularken dikkat edilmesi gereken noktalar;

- Verilen argümanlar savunulan görüşü destekliyor mu?
- Savunulan görüş ve argümanlar birlikte tutarlı mı?
- Argümanlar hangi kavramlarla ortaya konulmuş?
- Argümanlar bizi istenilen sonuca ulaştırıyor mu?
- Argümanlar kendi içerisinde tutarlı mı?
- Verilen argümanlar doğru mudur?
- Kavramlar doğru kullanılmış mı?

1. Felsefi Soru Nedir?

Herhangi bir şeyi konu alabilen; onun doğasını, yapısını, ne olup olmadığını, mümkün olup olmadığını, doğruluğunu araştırabilen, sınırları olmayan **soruya felsefi soru** denir.

Bu PDF içerik Dilimiz.Gen.Tr sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

2. Beyin Yakan Felsefi Sorular

İnsan doğası değişebilir mi?

Ölümden sonra hayat var mıdır?

İyi nedir?

Mutluluk nedir?

Zekâ mı yoksa bilgelik mi daha faydalıdır?

Hayatın anlamı nedir?

Bir filozof, "Ben her zaman yalan söylerim." derse, bu filozof doğru mu söylemiş olur yoksa yanlış mı?

Bilinç nedir?

Özgür irade var mıdır?

Tanrı var mıdır?

- [Facebook'ta paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Twitter üzerinde paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [WhatsApp'ta paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Pinterest'te paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Tumblr'da paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Reddit üzerinde paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [LinkedIn üzerinden paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Yazdırmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)

Bu PDF içerik [Dilimiz.Gen.Tr](#) sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.